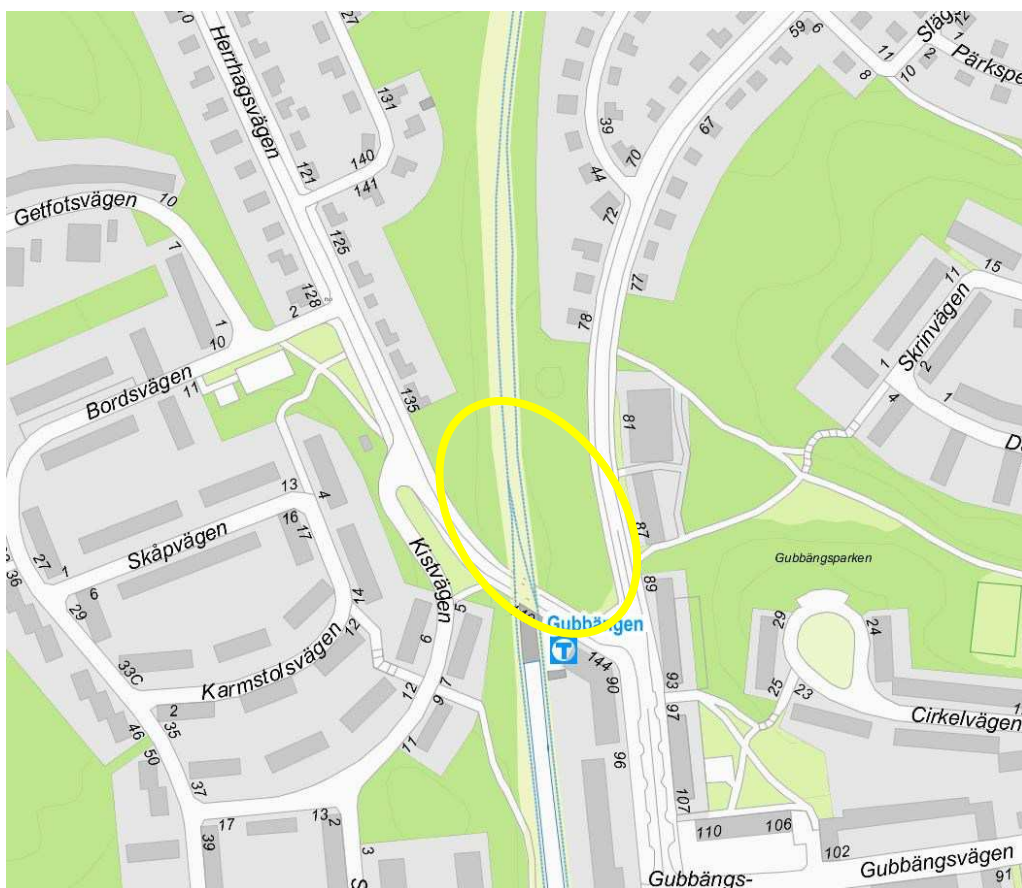

Laga kraft 2016-07-21

Planbeskrivning
Detaljplan för del av fastigheten Gubbängen 1:1
utmed Herrhagsvägen och Lingvägen i stads-
delarna Tallkrogen och Gubbängen, Dp 2012-
13237

Ungefärligt planområde markerat med gul linje

Innehåll

Inledning	3
Handlingar	3
Revidering efter granskning.....	3
Planens syfte och huvuddrag.....	3
Plandata.....	3
Tidigare ställningstaganden.....	3
Förutsättningar.....	4
Natur, rekreation och ekologiska värden.....	4
Hydrologiska förhållanden.....	5
Befintlig bebyggelse	5
Kommersiell service	5
Gator och trafik.....	5
Planförslag.....	6
Park, natur.....	8
Konsekvenser	12
Behovsbedömning	12
Störningar och risker	13
Barnkonsekvenser	15
Genomförande.....	15
Organisatoriska frågor	15
Fastighetsrättsliga frågor	15
Ekonomiska frågor	15
Gatuombyggnad	16
Tekniska frågor	16
Anmälan om borttagande av våtmark.....	16
Genomförandetid.....	16

Inledning

Handlingar

Planhandlingar

Planförslaget består av plankarta med bestämmelser. Där höjder förekommer redovisas dessa i höjdsystemet RH2000. Till planen hör denna planbeskrivning daterad 2015-09-14.

Utredningar

Utredningar som tagits fram under planarbetet är

- *Redovisning av trafikbuller* Bernström Akustik, 2013-11-29 samt senare kompletteringar
- *Dagvattenutredning Gubbängen 1:1*, Ramböll 2014-01-27

Övrigt underlag

- *Planunderlag illustrationer*, Lindberg Stenberg

Medverkande

Planen är framtagen av planarkitekt Anna Åsell i samråd med Marie Ekberg, exploateringskontoret.

Revidering efter granskning

Planbeskrivningen har kompletterats med text under en ny rubrik ”Borttagande av våtmark”.

Planens syfte och huvuddrag

Planens syfte är att planlägga för nya flerbostadshus avsedda för ca 300 studentbostäder och eller ungdomsbostäder på tidigare oexploaterad naturmark. De nya bostäderna bidrar till mer liv och rörelse och stärker platsen kring Gubbängens norra tunnelbaneentré. Byggnaderna ska gestaltas med hög arkitektonisk kvalitet då de är strategiskt placerade och väl synliga i centrum.

Plandata

Planområdet korsas av tunnelbanespår. Planområdet uppgår till ca 12 300 kvm. Marken ägs av staden.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

Enligt gällande översiktsplan ”Promenadstaden” ska stadsdelen utvecklas och kompletteras utifrån lokala behov med ett effektivt markutnyttjande. Staden har en uttalad ambition att bygga längs gator och knyta samman bebyggelse på ett funktionellt sätt.

Detaljplaner

Inom planområdet gäller idag PL 3007, 3197, 3477, och Dp 2002-12062 och 2005-21387. Markanvändningen inom planområdet är spårområde, gatumark och park/ natur.

Markanvisning

Marken är anvisad av exploateringsnämnden till Järntorget Bostads AB för uppförande av studentbostäder.

Förutsättningar

Natur, rekreation och ekologiska värden

Planområdet består av oexploaterad naturmark i ett grönstråk, som korsas av tunnelbanespår. Marken sluttar på båda sidor mot spårområdet som är ursprängt och beläget på en lägre nivå.

Området utgörs till största delen av äldre blandskog med granar och blåbärsris. Det finns partier med hållmark och berg i dagen och lägre delar med yngre lövträd. En del gamla kraftiga granar och tallar förekommer. Lövträden består mest av asp och björk. Vid byggnation kommer en del gamla granar utanför planområdet att exponeras, vilket gör att de troligtvis måste avverkas. Längs Herrhagsvägen finns en allé av körsbärsträd som är viktig att bevara.

Naturmarken genomkorsas av stigar vilket visar att området utnyttjas av kringboende för rekreation, hundrastning och lek.

De ekologiska värdena består främst i att området ingår i habitatnätverken för barrskogsfåglar. Området har en värdeklassning "relativt hög tillgänglighet" för den västra sidan om tunnelbanan och "medel" för den östra sidan. Det är stora nivåskillnader inom området och i de lägre partierna förekommer vatten-samlingar med stående vatten där möjlighet till reproduktion av groddjur kan förekomma. Området berörs inte direkt av ek-habitatnätverket och det finns inte heller någon större förekomst av ek. Området bedöms inte ingå i strukturen för ekologiskt särskilt betydelsefulla områden där intrång ska undvikas enligt Stockholms miljöprogram (delmål 4.1), utan i sådant naturområde där intrång bör minimeras och ersättas.

Habitatnätverk barrskogsfåglar

Hydrologiska förhållanden

Miljökvalitetsnormer för vatten

Planområdet är beläget inom den nordvästligaste delen av avrinningsområdet för ytvattenförekomsten Drevviken (SE656793-163709) och tangerar enligt VISS gränsen för avrinningsområdet Mälaren – Årstaviken. Enligt VISS i oktober 2013 har Drevviken måttlig ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus. Miljökvalitetsnormer som ska följas är god ekologisk status 2021, med tidsfrist på grund av övergödning, samt god kemisk ytvattenstatus 2015.

Markavvattning, dagvatten

Planområdet är idag obebyggt och nederbörden som faller över området infiltreras i marken. En del samlas i en våtmark som finns mellan Lingvägen och tunnelbanespåret. Vattenmiljöer av denna typ är en värdefull biotop ekologiskt sett. Våtmarken kommer inte att kunna vara kvar då marken bebyggs. Avsikten är att staden bygger en våtmark på annan plats i Majroskogen som kompensering.

Avledning av dagvatten från omgivande gatumark och bebyggelse sker idag till angränsande ledningssystem för kombinerat avlopp. En utgångspunkt för planarbetet är att skapa förutsättningar för ett hållbart omhändertagande av dagvattnet.

Befintlig bebyggelse

Gubbängen byggdes ut kring 1950 med smalhus, en del punkthus och radhus. I centrum planerades ett punkthus som en solitär som markerar Gubbängens centrum. Centrum kompletterades på 60-talet med ett kraftfullt skivhus i kvarteret Limkakan för att inrymma ytterligare centrumfunktioner och kontor. Dessa har senare delvis byggts om till bostäder. Efter år 2000 har nya bostadshus uppförts utefter gatan söder och öster om planområdet. Gubbängen är inventerad och kulturhistoriskt klassificerad av stadsmuseet. Bebyggelsen är klassad gul (visst kulturhistoriskt värde) och grön (särskild värdefull).

Kommersiell service

Längs Lingvägen och Gubbängsvägen finns ett litet stadsdelscentrum med lokaler i bottenvåningarna som inrymmer bl a livsmedelsbutik, postservice, vårdcentral, tandläkare mm.

Gator och trafik

Planområdet gränsar i sydväst mot Herrhagsvägen och i öster mot Lingvägen. Båda gatorna ingår i stadens huvudvägnät. Cykelbanor löper längs Lingvägens båda sidor. 1998 trafikerades gatorna av 3000 respektive 5000-6000 fordon per vardagsdygn. Idag är högsta tillåtna hastighet 50 km/tim på huvudgatorna genom centrum.

Kollektivtrafik

Planområdet är beläget invid Gubbängens norra tunnelbanentré. En lokal servicebusslinje passerar området på Herrhagsvägen.

Situationsplan

Planförslag

Ny bebyggelse

Förslaget omfattar ny bebyggelse med drygt 300 studentlägenheter i området norr om Gubbängens tunnelbanestation. Utmed Herrhagsvägen på västra sidan av spåren byggs ett lamellhus med knappt 100 lägenheter och på östra sidan mellan Herrhagsvägen och Lingvägen byggs drygt 200 lägenheter i ett punkthus samt ett lamellhus. Lamellhusen byggs i fyra våningar med suterrängvåningar mot spårområdet. Punkthuset uppförs i åtta våningar. Lamellhuset utmed Herrhagsvägen är placerat innanför den alléplanterade gång- och cykelvägen med en huvudentré i den södra gaveln. På gårdssidorna mot spårområdet anordnas ljudavskärmade uteplatser.

En ny torgplats bildas mitt emot tunnelbanas entré på Herrhagsvägen. Vid platsen ligger entréer till en mindre byggnad i två plan med lokaler som kan inrymma tex ett café och ett gym. Punkthuset markerar mötet mellan Lingvägen och Herrhagsvägen och avslutar den ursprungliga centrumstrukturen vid den norra tunnelbaneentrén. Lågdelen har en uppglasad fasad och kan ha entréer på flera sidor. Mellan torgplatsen och Lingvägen skapas en gränd mellan punkthus och lamellhus som bildar ett nytt upplyst stadsrum som kortar gångavståndet från Lingvägens norra del och tunnelbaneentrén.

Perspektivsett söderifrån från Lingvägen

Utformning

Byggnaderna gestaltas som ett nutida tillägg i samspel med befintlig bebyggelse i stadsdelen. Byggnaderna, både punkthuset med åtta våningar och lamellhusen med fyra våningar och suterrängvåningar mot gårdssidorna är uppbyggda av två motställda förskjutna volymer med svagt lutande pulpettak. Fasadmaterialet är puts med en vit grundton. De kompletterande putskulörerna är kopparbrunt och grått som ramar in och binder samman fönster, partier och dörrar. En egen rytmik skapas oberoende av lägenhetsmodulernas upprepning.

Bil och cykelparkering

Det finns möjlighet till ett fåtal parkeringsplatser på kvartersmark. Det låga p-talet motiveras av att bostäderna är smålägenheter avsedda för studenter / ungdomar och att de är belägna intill Gubbängens tunnelbanestation.

Cykelparkering planeras för 1,5 plats per lägenhet i bostadshusens suterrängvåningar och utomhus på kvartersmark.

Park, natur

Planområdet gränsar till naturmark både i norr och väster. Naturmark sparas mellan lamellhuset i väster och närmaste villa för att skapa en god visuell och funktionell entré till parkrummet väster om spåren. Det är viktigt att kvartersmarken ansluter till parkmarken med minsta möjliga ursprängning.

Tillgänglighet

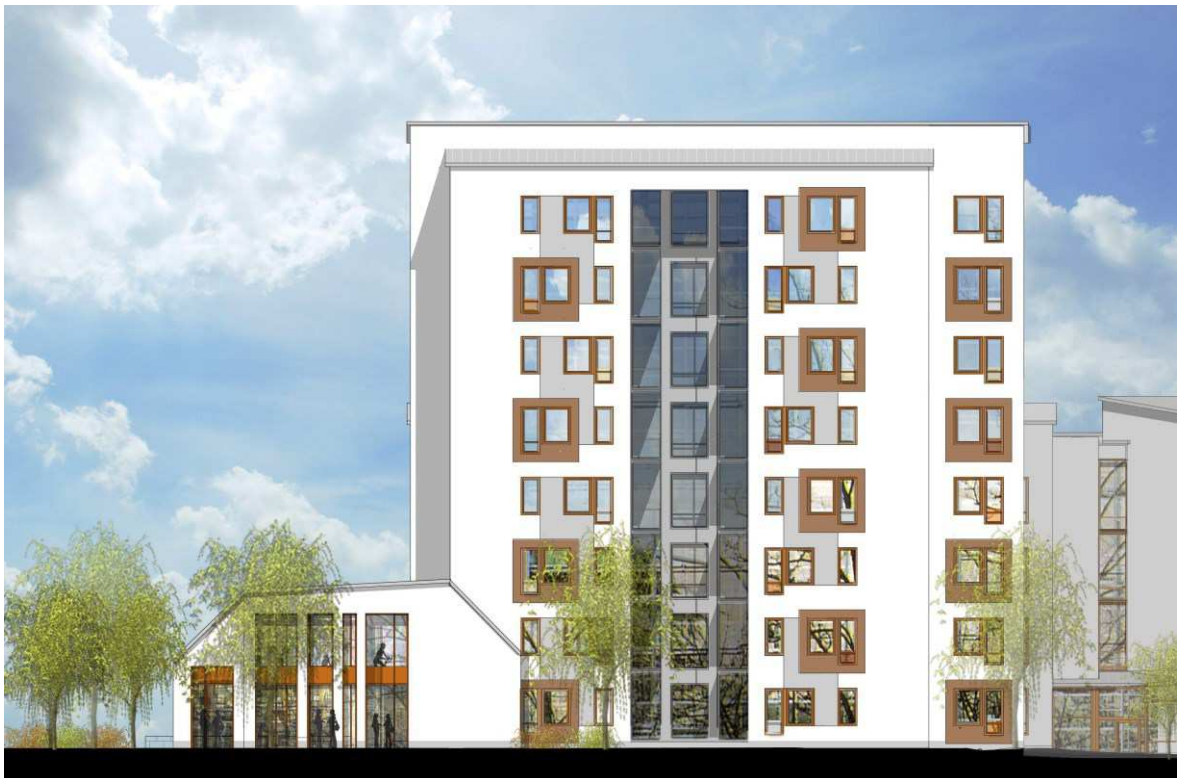
Den föreslagna bebyggelsen medger god tillgänglighet utan nivåskillnader från angränsande gator och gårdssidor och klarar stadens mål om 10 m anföringsavstånd mellan bilangöring och trapphusentré. Handikapparkering kan anordnas på kvartersmark.

Avfallshantering

Sophämtning planeras ske maskinellt från nedgrävda behållare. Grovsoprum kan anordnas inom fastigheterna. Källsortering ska anordnas.

Trafikområde

Staket vid spårområdet är idag till större delen beläget på parkmark utanför nuvarande trafikområde. Spårområdet föreslås därför utökas. På västra sidan av spåren flyttas staketet på en sträcka av cirka 35 m något närmare spåren. Murar byggs på kvartersmark för att ta upp nivåskillnader.

Fasad mot sydost mot Lingvägen

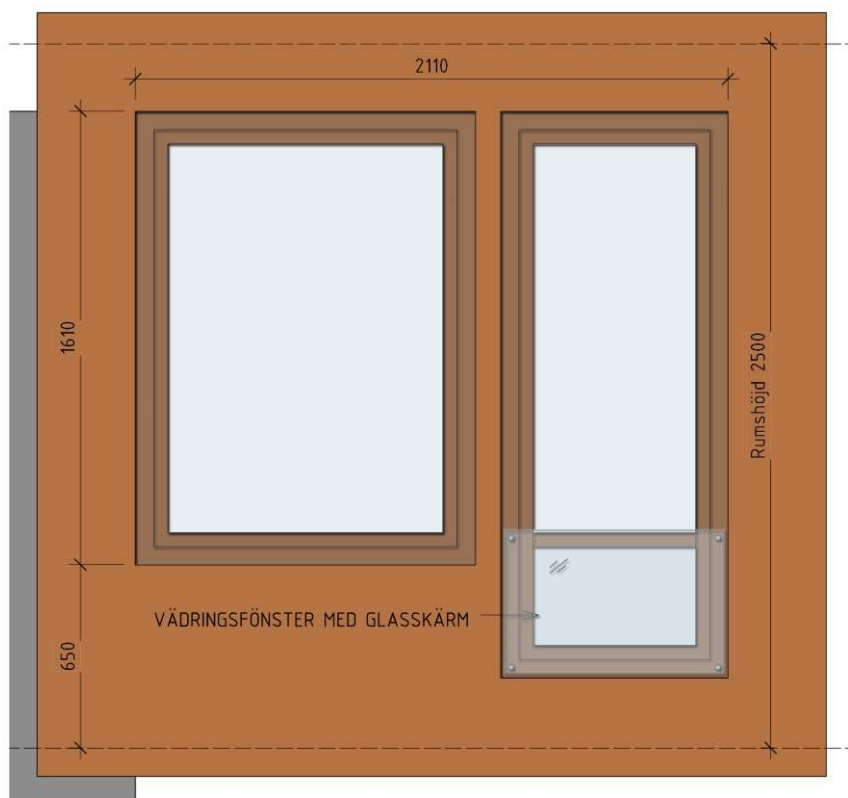

Fasad mot öster mot Lingvägen

Fasad mot väster mot tunnelbanespåren

Illustration av fasaddetalj

Bottenvåning med entréer

Konsekvenser

Behovsbedömning

Stadsbyggnadskontoret bedömer att detaljplanens genomförande inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som åsyftas i PBL(2010) 4 kap 34§ eller MB 6 kap 11§ att en miljöbedömning behöver göras.

Planförslaget överensstämmer med gällande översiktplan. Planförslaget bedöms inte strida mot några andra kommunala eller nationella riktlinjer, lagar eller förordningar. Planförslaget berör inte område av nationell, gemenskaps- eller internationell skyddsstatus. Den planerade verksamheten bedöms inte medföra väsentlig påverkan på miljö, kulturarv eller människors hälsa.

De miljöfrågor som har betydelse för projektet har studerats under planarbetet och redovisas i planbeskrivningen.

Miljökvalitetsnormer för vatten

Området är beläget inom avrinningsområdet för Drevviken för vilken fastställda miljökvalitetsnormer ska följas. Med föreslagen dagvattenhantering bedöms planförslaget inte påverka vattenkvaliteten i Drevviken negativt eller motverka att miljökvalitetsnormerna för vatten kan följas.

Dagvatten

Exploatering enligt planförslaget medför att stora delar av området blir hårdgjort med snabb avrinning som följd. Dagvattenavledning från omgivande gatumark och bebyggelse sker idag till angränsande ledningssystem för kombinerat avlopp i Herrhagsvägen respektive Lingvägen. Separata dagvattenledningar saknas.

Genomförd dagvattenutredning visar att avrinningen från stora delar av planerade tak- och markytor, på grund av nivåförhållandena inom planområdet, inte kan ske med självfall till angränsande ledningssystem utan att dagvattnet måste pumpas. En fördröjning av dagvattnet föreslås i utjämningsmagasin på tomtmark med uppsamling och pumpning av utjämnade flöden till anslutningspunkter för dagvatten som anvisas av Stockholm Vatten (i det kombinerade systemet). Vatten från avloppsledningen renas sedan vid Henriksdals reningsverk för att sedan släppas ut i Östersjön. Byggherren får inte genom val av byggnadsmaterial förorena dagvattnet med tungmetaller eller andra miljögifter.

Dagvattenmagasinen ska dimensioneras och utföras så att bräddning till SL:s spårområde undviks. Om magasinshöjder och pumpar dimensioneras för att klara dagvattenflöden vid situationer upp till 10-årsregn bedöms belastningen på spårområdets dräneringssystem inte bli väsentligt annorlunda än dagens situation. Möjligheterna att inrymma fördröjningsmagasin inom tomtmark bedöms som goda.

Den slutliga utformningen av erforderliga ytor och volymer görs i ett senare projekteringsskede. I detta skede redovisas förslag till möjliga ytor som skulle kunna nyttjas till markförlagda magasin för dagvattenhantering. Detta ska

tillsammans med de förslag till principiella lösningar som redovisas i dagvattenutredningen beaktas i det fortsatta arbetet.

I det fortsatta arbetet ska även möjligheten att fördröja och nyttiggöra dagvatten genom yttlig avledning och gröna lösningar beaktas. Dagvatten kan på olika sätt bidra till att skapa attraktiva inslag i boendemiljön. Exempel på sådana lösningar kan vara gröna tak, genomsläppliga markbeläggningar och infiltrationsdiken. Genom avledning från tak och gårdar till gräsytor, planteringar, och trädgropar kan dagvatten nyttjas för bevattning och bidra till fördröjning.

Förslag för dagvattenhantering). (Dagvattenutredning Gubbängen 1:1, Stockholm. Ramböll 2014-01-27)

Landskapsbild/ stadsbild

Den föreslagna bebyggelsen ansluter på ett naturligt sätt till centrumbebyggelsen. Förslaget bidrar till mer liv och rörelse på platsen och stärker gaturummet vid den norra tunnelbaneentrén.

Störningar och risker

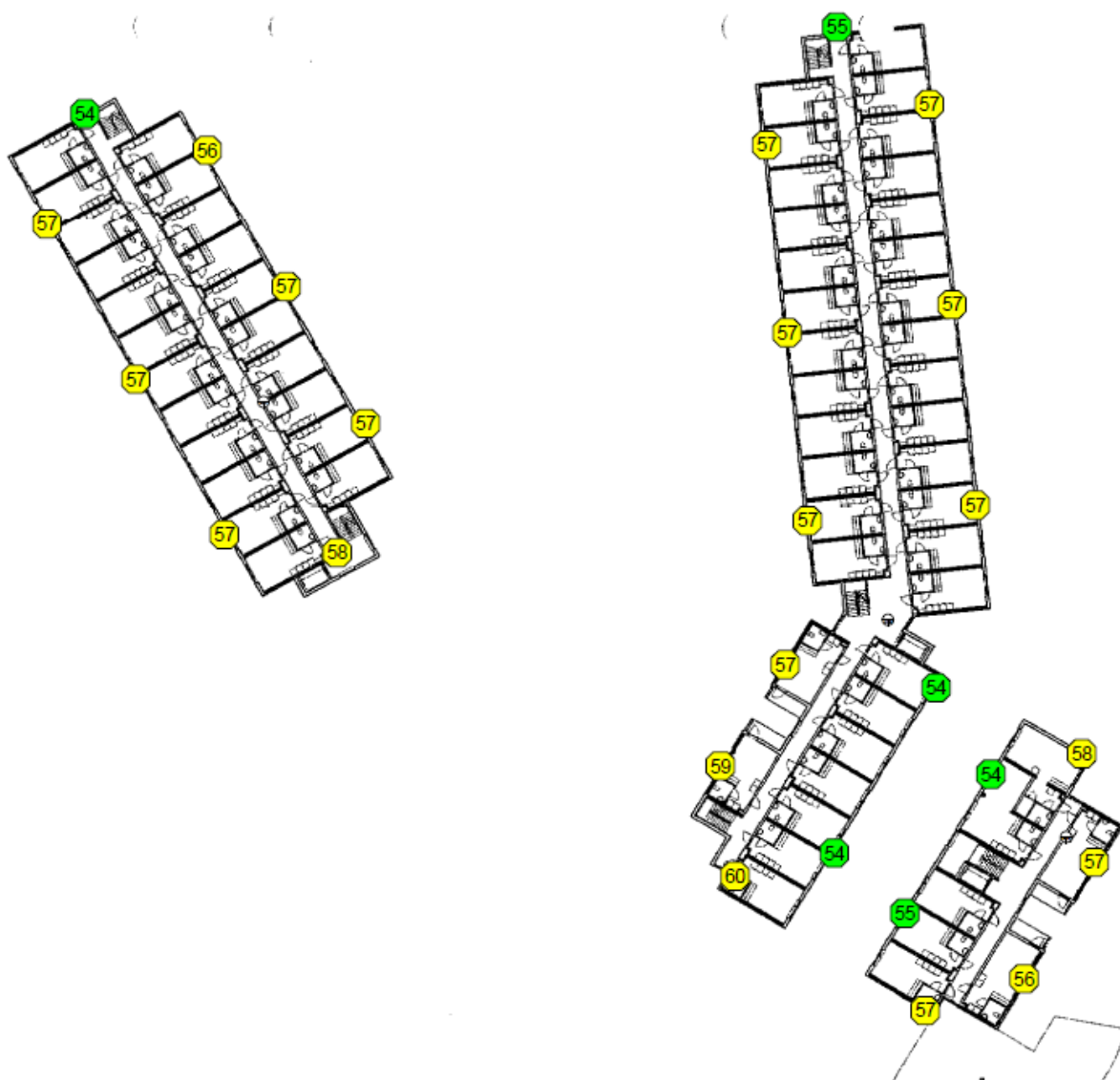
Buller, vibrationer

Bullerutredningen visar att lägenheterna, som är enkelsidiga, får högst 58 dBA ekvivalent ljudnivå utanför fönster vid 50 km/tim. Med föreslagen gatuombyggnad och med en sänkning av maxhastigheten till 30 km/tim minskar bullerstörningarna utmed gatufasaderna. Punkthuset och den vinklade lamellen mittöver gångstråket utformas med en indragen fasad mot den bullerutsatta sidan. Mot denna vetter balkonger vars gavel glasas mot den bullerutsatta sidan. Fasaden utformas med ett större fönster med ett litet fönster nertill, som kan öppnas separat, bakom en glasad front. Detta alternativ bedöms ge 3-5 dBA bullerreduktion utanför vädringsfönstret.

Med beskrivna åtgärder genomförda uppfylls riktvärdet 55 dBA utanför fönster i alla lägenheter.

Gemensamma uteplatser mellan husen får utan ljudavskärmande åtgärder för höga ljudnivåer. För att få en godtagbar uteplats behöver avskärmning anordnas mot tunnelbanan.

Byggnader ska grundläggas och utformas så att vibrationsnivån i bostäderna inte överstiger 0,4 m/sek, (Svensk Standard SS460 48 61).

*Ekvivalent ljudnivå dBA, högsta värde på någon våning utan åtgärd vid beräknad hastighet 30 km/tim på Lingvägen och Herrhagsvägen.
Väg- och spårtrafik*

Tunnelbanan

Tunnelbanetågen håller låg hastighet förbi planområdet på grund av närheten till Gubbängens tunnelbanestation. Perrongen är överbyggd med ett tak som tillsammans med den norra stationsbyggnaden minskar risken för störande ljud från hållplatsen. Tunnelbanespåren är belägna ursprängda i berg på en betydligt

lägre nivå än de nya husen varför eventuell urspårning inte kan påverka de föreslagna byggnaderna.

Markradon

Särskilda radonmätningar har inte utförts. Byggherren ansvarar för eventuella utredningar och att bebyggelsen utförs radonsäkert vid förekomst av markradon.

Barnkonsekvenser

Förslaget innebär inga särskilda konsekvenser för barn. Det finns gott om naturmark i närheten som redan idag nyttjas för lek och rekreation.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Ansvarsfördelning

Stadsbyggnadskontoret upprättar detaljplan och ansvarar för myndighetsutövning vid bygglov.

Lantmäterimyndigheten ansvarar för fastighetsbildande åtgärder som initieras och bekostas av staden.

Byggherren finansierar och ansvarar för uppförande av ny bebyggelse och anläggningar på kvartersmark samt iordningställande av utemiljöer på kvartersmark.

Avtal

En överenskommelse om exploatering ska träffas mellan staden och byggherren innan planen antas. Marken avses upplåtas med tomträtt. Avtal behöver även upprättas mellan SL och byggherren.

Fastighetsrättsliga frågor

Hela planområdet ligger inom fastigheten Gubbängen 1:1 som ägs av Stockholms stad. Allmän platsmark inom planområdet har kommunalt huvudmannaskap. Inga ledningsrätter eller servitut förekommer inom planområdet.

Fastighetsbildning

En ny fastighet ska bildas på var sida om spåren genom avstyckning från Gubbängen 1:1. Fastighetsbildning ska vara genomförd innan bygglov kan beviljas.

Grönkompensation

Grönkompensation föreslås genom att rusta upp Gubbängsparkens parklek samt att anlägga en damm för groddjur i lämpligt läge. Nya träd avses planteras som kompensation för de som fällt vid utbyggnaden av projektet.

Ekonomiska frågor

Exploateringskontoret bekostar och ansvarar för grönkompensation i närområdet som följd av ianspråktagande av naturmark.

Gatuombyggnad

Gatan planeras med hastighetsdämpande åtgärder (gatuavsmalningar samt förhöjt övergångsställe vid tunnelbaneentréen) för att möjliggöra en sänkning av maxhastigheten till 30 km/tim. Trafiknämnden beslutade 19 mars 2015 att med en gatuombyggnad med en utformning som stöder en lägre hastighet kan hastigheten sänkas till 30 km/tim vid centrum.

Tekniska frågor

Planerad bebyggelse avses anslutas till befintliga ledningssystem.

Byggherren ska följa Stockholm Vattens riktlinjer vid dagvattenhantering.

Anmälan om borttagande av våtmark

Inför borttagandet av våtmarken ska byggherren göra en anmälan till Länsstyrelsen enligt 11 kap.§9 miljöbalken.

Genomförandetid

Genomförandetiden slutar 5 år efter det att planen vunnit laga kraft.